

retten overdragen alene til Skoledirektionen, medens nu, saa vidt jeg erindrer, ca. 960 Lærere embeder besattes af Biskopperne gennem Indstilling fra Kommunalbestyrelserne, en Kaldsmaade, som ikke vides at have medført nogen som helst Ulempe, men tværtimod er bleven paaføkket tror jeg, rundt omkring i Landet. Og saa denne Bestemmelse anser jeg for mindre heldig. Jeg tror ikke, der er nogen Nødvendighed for at gaa bort fra de bestaaende Forhold paa dette Punkt og kan derfor heller ikke anbefale denne Omordning. For saa vidt man altsaa heller ikke her i dette Ting vil kunne acceptere dette Forslag fra Folketingets Side, skal jeg med Hensyn til Regeringsforslagets § 9 bemærke, at dette jo ikke kan være anderledes at forstaa end som et Forsøg paa at løse dette vanskelige Spørgsmaal, og at det ikke er min Mening, at Regeringen ikke skulde kunne acceptere andre Forsøg paa at løse Spørgsmaalet; jeg kan tilfuge min Bistand til at gaa saadanne andre Veje, hvis der her i Tinget skulde være Stemning derfor. — For saa vidt Spørgsmaalet om Kaldsretten er sat i en vis Forbindelse med en Omordning af Skolekommissionen, findes det Forslag, som omhandler dette Punkt, i Lovforslagets § 16. Dette Spørgsmaal har under Forhandlingerne i Folketinget spillet en ikke ringe Rolle, idet man har anset det for væsentligt her at komme til en forandret Ordning. Jeg tillægger nu ikke dette Spørgsmaal saa stor Betydning. Jeg kan for min Del meget godt erkende, at hvis det kunde lykkes at komme til ny Bestemmelser herom, kunde det medføre forskellige Fordele. Jeg er ikke blind for, at Skolekommissionerne, saaledes som de for Tiden ere sammensatte, ikke særlig repræsenterer Skoleinteresserne rundt omkring i Kommunerne. De repræsenterer ganske sikkert paa en tilstrækkelig fyldebilig Maade de økonomiske Interesser, men de pædagogiske Interessers forsvarlige Røgt gennem dem kan man ikke være saa sikker paa. Den eneste Garanti i saa Henseende frembyder den Omstændighed, at Sognepræsten er Formand i Skolekommissionen. Dette er et Moment, der ganske vist har sin store Betydning, og det er en Ordning, man heller ikke bør komme bort fra. I øvrigt vil jeg godt kunne gaa ind paa at finde det heldigt, om man ved Skolekommissionens Sammensætning søgte at faa de pædagogiske Interesser mere repræsenterede og sørgede for, at Valget af Skolekommissionen foretoges ogsaa med Skoleinteressernes direkte for Dje, i alt Fald for en Del. Det var derfor min Tanke, som jeg ogsaa har udtrykt gennem det Forslag, jeg stillede i Folke-

tinget, at man skulde bibeholde Sognepræsten som Formand i Skolekommissionen og lade dens øvrige Medlemmer, der ikke maatte være under 4, vælge halvt af Sogneraadene og den anden Halvdel af Kommunens Beboere, saaledes at Valget til denne Del af Skolekommissionen skulde alle 25aarige Familiefædre og Enker have, for saa vidt de havde Børn og i øvrigt opfyldte de sædvanlige Betingelser om at have selvstændigt Erhverv og være bosatte i Kommunen. Dette Forslag har Folketinget ikke accepteret, hvorefter man i § 16 har indført en Bestemmelse om Skolekommissionens Sammensætning af Sognepræsten som Medlem, men ikke som født Formand, og mindst 5 andre Medlemmer. Samtlige disse skulle vælges ved almindelige Valg, hvortil enhver uberygtet Mand og Kvinde, som er fyldt 25 Aar, har egen Husstand eller driver selvstændigt Erhverv, har fast Ophold i Kommunen og i det sidst forløbne Kalenderaar under hvilken som helst Form og Venøvnelse har ydet sit Bidrag til Kommunen, har Valgret, og valgbare er enhver uberygtet Mand og Kvinde, der har fyldt 25 Aar o. s. v. Til at vælges ind i Skolekommissionen har jeg efter mit Forslag ikke ment det rigtigst at stille andre Betingelser, end at det skal være Mænd, som have fyldt 25 Aar, som have egen Husstand eller som drive selvstændigt Erhverv, hvorefter Kvinder efter mit Forslag skulle være udelukkede fra Valgbarhed. Dernæst har jeg efter mit Forslag ment, at den forandrede Sammensætning af Skolekommissionen kun er ønskelig for Landets Vedkommende, medens jeg tror, at i Købstæderne ere de bestaaende Forhold i Hensehold til Købstadkommunalloven af 26de Maj 1868 tilstrækkelig tilfredsstillende; der er ikke den Trang til at søge Skoleinteressernes særlig repræsenterede gennem Valgene i Købstæderne, som der er paa Landet. Efter Folketingets Forslag vil denne Adskillelse mellem Købstæderne og Landet derimod bortfalde.

I samme Afsnit om Tilfyn og Lærerkaldelser har Folketinget indsat en Bestemmelse om Ret for Beboerne til i visse Tilfælde, under visse Omstændigheder, at afskedige en Lærer. Jeg kan indrømme, at Tanken om en saadan Afskedigelsesret for Beboerne og deres Repræsentanter kan være naturlig nok, naar man vil udvide den Indflydelse, som Beboerne have haft paa Besættelsen af Lærere embederne, som det efter min Opfattelse vil blive Tilfældet efter Folketingets Forslag, men hvis man ikke vil det, ser jeg ikke rettere, end at en Bestemmelse som den her foreslaaede i § 19 vil